

Yttrande

Datum	SFV diarienummer	Sida
2020-03-05	2615/19	1 (3)
	Er beteckning	

Handläggare
Lotta Lehmann
E-post
lotta.lehmann@sfv.se

Boverket
att. Stina Jonfjärd
Box 534, 371 23 Karlskrona

remiss@boverket.se

Yttrande över Boverkets remiss av förslag till *Boverkets föreskrifter och allmänna råd om detaljplan* samt *Boverkets allmänna råd om redovisning av reglering i detaljplan*

Inledning

Statens fastighetsverk (SFV) har mottagit remiss från Boverket med förslag till *Boverkets föreskrifter och allmänna råd om detaljplan* samt förslag till *Boverkets allmänna råd om redovisning av reglering i detaljplan*. SFV har tagit del av förslagen och lämnar nedanstående generella synpunkter. Kommentarer på respektive förslag i bifogade svarsblanketter från Boverket.

SFV:s uppdrag och fastigheter

SFV ansvarar för att förvalta del av statens fasta egendom. Verket ska inom sitt uppdrag bidra till ett hållbart byggande och en hållbar förvaltning. SFV förvaltar en sjundedel av Sveriges yta och cirka 3000 byggnader. Många av SFV:s objekt är statliga byggnadsminnen. SFV yttrar sig utifrån dess erfarenhet som fastighetsförvaltare, byggherre och som samrådspart i samhällsbyggnadsprocesser. SFV berörs av ett stort antal detaljplaner årligen och menar att en standardiserad digital hantering av detaljplaner kommer att förenkla hanteringen av dessa och övrigt arbete med SFV:s stora fastighetsinnehav.

SFV lämnade 2017 ett yttrande till Näringsdepartementet över Lantmäteriets rapport *Föreskriftsrätt om gemensamma standarder för information i grundkartor* och Boverkets *Digitala detaljplaner – reglering av hur detaljplaner ska utformas digitalt*. SFV tillstyrkte de förslag om föreskriftsrätt och utredningar som de båda verken ansåg vara nödvändiga.

Sommaren 2019 lämnade SFV ett yttrande till Boverket om hur uppgifter i detaljplaner och planbeskrivningar kan tillgängliggöras och behandlas digitalt. SFV tillstyrkte att Boverket skulle utforma föreskrifter för digital detaljplaneinformation enligt vedertagna tekniska standarder inom GIS och geodata för att underlätta berörda parter hantering av digitala detaljplaner.

Hösten 2019 yttrade sig SFV över Finansdepartementets remiss av Lantmäteriets rapport *Nationellt tillgängliggörande av digitala detaljplaner*. SFV tillstyrkte förslaget om en nationell infrastruktur för digitala detaljplaner som del av den nationella infrastrukturen för geodata.

Sammanfattning

SFV menar att enhetlighet vad gäller detaljplaners utformning, innehåll och redovisning på plankarta är av yttersta vikt.

SFV tillstyrker men lämnar kommentarer på några oklarheter i förslag till *Boverkets föreskrifter och allmänna råd om detaljplan*.

SFV avstyrker förslaget till *Boverkets allmänna råd om redovisning av reglering i detaljplan* då det är ett allmänt råd istället för en föreskrift samt att man skriver *kan* istället för nuvarande *bör* eller önskade *ska* för den redovisningsstandard man vill åstadkomma.

STATENS FASTIGHETSVERK

BESÖKSADRESS St Paulsgatan6 POSTADRESS Box 2263, 103 16 Stockholm
TEL +46-010-478 70 00 FAX +46-010-478 70 01 E-post sfv@sfv.se www.sfv.se

SFV:s generella synpunkter

För SFV som landets största markägare finns ett behov av en enhetlighet över hela landet för detaljplanernas beslutsdokument (plankartorna). SFV hanterar årligen en stor mängd detaljplaneremisser och bedriver ett stort antal byggprojekt förutom den reguljära förvaltningen av fastigheter. SFV:s medarbetare och anlidade konsulter behöver kunna tolka plankartor i en mängd olika sammanhang och också ha möjlighet att snabbt skapa en god överblick över större områden.

SFV anser att det är viktigt att föreskrifter och allmänna råd säkerställer att detaljplaner redovisas på ett enhetligt sätt med avseende innehåll (reglering och information) och ur ett visuellt perspektiv (beslutsdokumentet utformas enhetligt).

Boverkets föreskrifter och allmänna råd om detaljplan

SFV tillstyrker men lämnar kommentarer på några oklarheter i förslag till *Boverkets föreskrifter och allmänna råd om detaljplan* i bifogade svarsblankett från Boverket.

Boverkets allmänna råd om redovisning av reglering i detaljplan

SFV avstyrker förslaget till *Boverkets allmänna råd om redovisning av reglering i detaljplan* då det är ett allmänt råd istället för en föreskrift och att man skriver *kan* istället för nuvarande *bör* eller önskade *ska* för den redovisningsstandard man vill åstadkomma.

De beteckningar som idag är allmän praxis och används av de flesta kommuner och systemleverantörer har en lång historia. Dåvarande Planverket gav ut *Anvisningar för upprättande av detaljplaneförslag*. 1987 när Plan- och bygglagen trädde i kraft kom *Boken om detaljplan och områdesbestämmelser*. Vid de stora utbildningsinsatser som genomfördes för den nya lagen fick den så kallade *Trädboken* stor spridning. Ansvaret har sedermera övertagits av Boverket som gett ut allmänna råd och sammanställt planbestämmelsekatalog och med anvisning hur redovisningen i plankartan ska se ut med samma beteckningssystem och grafiska grund.

SFV anser att det är problematiskt att ändra från "bör" till "kan" i det allmänna rådet. I konsekvensutredningen till förslaget till allmänt råd påtalas problemet med skilda sätt att redovisa beslutshandlingen. Det är där tydligt att konsekvenserna för allmänheten och statliga myndigheter av att inte föreslå bindande regler är negativa. De enda som gynnas av att inte ha bindande regler är de företag, och de kommuner som är deras kunder, som inte utvecklat sina produkter efter Boverkets standard.

SFV vill påtala att det också finns konsekvenser för andra företag än denna handfull programleverantörer. Fastighetsägare och byggherrar drabbas negativt om enhetlighet inte uppnås. Likaså konsultföretag inom planering och arkitektur som arbetar i olika kommuner. De kan behöva köpa in flera program och utbilda sin personal för dessa vilket kan vara ekonomiskt betungande. Avstår konsultföretagen från investeringarna blir konkurrensen mindre.

SFV delar inte uppfattningen att hårdare styrning av plankartors utseende skulle hindra den digitala utvecklingen eller konkurrens. Tvärtom kan en bindande föreskrift som uppfattas som stabil utgöra en grund för utveckling av olika lösningar som uppfyller kraven. Samtidigt kan kompatibiliteten öka om vissa programleverantörers konkurrenshindrande avvikelser inte accepteras.

De kommuner och leverantörer av programvaror som inte anpassat sig till detta till dags dato bör enligt SFV:s mening inte få hindra utvecklingen till nackdel för övriga inom samhällsbyggnadssektorn.

Det finns idag god kunskap hos leverantörer och bra tekniska exempel på bra möjlighet att styra manér för att uppnå ett önskat resultat. En skärpning av kravet runt redovisning av detaljplaner skulle rentav kunna bidra på en över tid hållbar utveckling av stödjande programvaror, där speciallösningar i större utsträckning undviks.

Om en enhetlighet i beslutsdokument (plankartan) inte skapas av kommunerna, blir det istället nödvändigt att Lantmäteriet tar ansvar för att ur detaljplanernas informationsmängd skapar homogen och enhetlig digital planmosaik, åtkomlig via exempelvis en kartdatatjänst (WMS). Kan man också ge möjlighet att via kartan ta del av datamodellens informationsinnehåll (via GetFeature Info), är det bra. Detta täcker dock inte behovet under planprocessen före detaljplanerna vunnit laga kraft.

Beslut

Detta yttrande har beslutats av direktör Annakarin Wiberg. Arkitekt Lotta Lehmann har varit föredragande. I handläggningen har samordnare Christian Levander, enhetschef fastighetsrätt Daniel Biazzì, lantmätare Anna-Maria Victorin och geodatasamordnare Stefan Norlin deltagit.

Annakarin Wiberg

Lotta Lehmann

Bilagor:

SFV:s Svarfil Föreskrift och allmänna råd om detaljplan

SFV:s Svarfil Allmänna råd om redovisning av reglering i detaljplan

Svarsfil till remiss Boverkets allmänna råd om redovisning av reglering i detaljplan, dnr: 6352/2018

Svar mailas till remiss@boverket.se

Datum

2020-03-05

Remisslämnare

Statens fastighetsverk

Organisation

Kontaktperson

Lotta Lehmann

E-postadress

lotta.lehmann@sfv.se

Adress

Remissvar

(sätt kryss i vald ruta)

Avstår

Tillstyrker utan kommentar

Tillstyrker med kommentar

Avstyrker med motivering

☐
☐
☐
☒

Allmänt råd (avsnitt)	Konsekvensutredning allmänna råd (sida)	Kommentar/Motivering	Ert förslag till ändring
Kap 1-7		Det är oerhört viktigt att föreskrifter och allmänna råd säkerställer att detaljplaner redovisas på ett enhetligt sätt med avseende innehåll (reglering och information) och utseende (plankartans linjer, symboler mm utformas enhetligt). Det är problematiskt att ändra från <i>bör</i> till <i>kan</i> i det allmänna rådet om detaljplanens reglering för redovisning.	Redovisningssystemet görs obligatoriskt. Förslagsvis görs förslaget om till en föreskrift som använder <i>ska</i> .
	Sidan 7-8	SFV delar inte uppfattningen att hårdare styrning av plankartors utseende skulle hindra den digitala utvecklingen eller konkurrens. Tvärtom kan en bindande föreskrift som uppfattas som stabil utgöra en grund för utveckling av olika lösningar som uppfyller kraven. Samtidigt kan kompbiliteten öka om vissa programleverantörers konkurrenshindrande avvikelser inte accepteras.	
	Sidan 14-18	Det är i detta avsnitt tydligt att konsekvenserna för allmänheten och statliga myndigheter av att inte föreslå bindande regler är negativa. De enda som gynnas av att inte ha bindande regler de företag, och de kommuner som är deras kunder, som inte utvecklat sina produkter efter Boverkets standard. SFV anser att det är orimligt att Boverkets omsorg om dessa få företag ska tillåtas få negativa konsekvenser för alla andra intressenter. SFV påtala att det också finns konsekvenser för andra företag än denna handfull programleverantörer. Fastighetsägare och byggherrar drabbas negativt om enhetlighet inte uppnås. Konsultföretag inom planering och arkitektur som arbetar i olika kommuner, vilket i princip alla konsultföretag gör, blir också lidande. De kan behöva köpa in flera program och utbilda sin personal för dessa vilket kan vara ekonomiskt betungande. Avstår konsultföretagen från investeringarna blir konkurrensen mindre.	

Vid behov, infoga ytterligare rader ovan

Svarsfil till remiss Boverkets föreskrifter och allmänna råd om detaljplan, dnr: 6352/2018

Svar mailas till remiss@boverket.se

Datum

2020-03-05

Remisslämnare

Statens fastighetsverk

Organisation

Kontaktperson

Lotta Lehmann

E-postadress

lotta.lehmann@sfv.se

Adress

Remissvar

(sätt kryss i vald ruta)

Avstår

Tillstyrker utan kommentar

Tillstyrker med kommentar

Avstyrker med motivering

☐
☐
☒
☐

Förslag 20-02-28-18

Föreskrift och allmänt råd (kapitel och paragraf*)	Konsekvensutredning föreskrift och allmänna råd (sida)	Kommentar/Motivering	Ert förslag till ändring
1 kap 1§		De allmänna råd som är inbäddade i föreskriften är endast två och av det slag som kan omformuleras till föreskrift.	De två allmänna råden görs om till föreskrift eller utgår, se ändringsförslag för respektive råd nedan.
2 kap 1§ (och 2-8§§)		Oklart om digital information är all digital information inklusive ren grafik och tex pdfer eller om det är enbart intelligent data.	
4 – 7 kap		Oklart om preciseringen <i>annat</i> är användbar – varför inte använda grundbestämmelsen om ingen av de fördefinierade preciseringarna passar?	
4 kap 3-4§§		Preciseringarna av väg och gata är inte överensstämmande med kategorierna i den nationella vägdatan (NVDB).	Fler väg- och gatuslag bör finnas som fördefinierade preciseringar – tex NVDB:s transportväg och småväg.
4 kap 10§		Annan allmän plats ges bestämmelsekoden DP AP Annan AP Annan. Är det felskrivning?	
5 kap		Kulturmiljöer som ska bevaras men där tidigare användning försvunnit behöver en rymlig användningsbestämmelse. Behöver viss användning, eller snarare eventuella störningar, förhindras kan det preciseras.	Bestämmelse Q = kulturresevat återinförs.
7 kap 4§		Att definiera höjd på byggnadsverk vid tex bygglovprövning och tolkning av detaljplaner är ofta problematiskt. Boverkets utredning Rapport 2014:4 vittnar om detta. Att kunna avgöra markens höjd är grund för att höjddefinitionerna blir rätt.	Det allmänna rådet görs om till föreskrift genom att <i>bör</i> byts mot ska.
7 kap 18§		Om skyddet mot störning är nödvändigt borde möjligheten att reglera också lovvillkor vara tvingande. Om det är ett tips i största allmänhet borde det inte finnas med.	Det allmänna rådet görs om till föreskrift eller om så inte är lämpligt stryks rådet.

Vid behov, infoga ytterligare rader ovan * Fyll gärna i kapitel och paragraf enligt följande: X kap. X §.